

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1931 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en i Oslo den 22 december 1930 undertecknad konvention om ekonomiskt närmande jämte en i ämnet väckt motion.

Genom en den 13 februari 1931 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 87, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag samt med överlämnande av en i Oslo den 22 december 1930 undertecknad konvention om ekonomiskt närmande, äskat riksdagens godkännande av berörda konvention.

Den med propositionen överlämnade konventionen är av följande lydelse:

(Autentisk text.)

(Svensk översättning.)

Convention de rapprochement économique.

Sa Majesté le Roi des Belges, agissant tant en son nom qu'en celui de Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg, en vertu d'accords existants; Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi de Suède,

désireux de mettre en pratique les principes qui sont à la base de l'action économique de la Société des Nations et de respecter autant que possible leurs intérêts réciproques, ont décidé de conclure à cette fin une Convention de Rapprochement économique et ont désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Maximilien Suetens, Directeur au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande:

M. M. J. C. T. Clan, Chambellan, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire;

Sa Majesté le Roi de Norvège:

Konvention om ekonomiskt närmande.

Hans Maj:t Belgiernas Konung, å såväl egna som, i kraft av bestående överenskommelser, Hennes Kungl. Höghet Storhertiginns av Luxemburg vägnar, Hans Maj:t Konungen av Danmark och Island, Hans Maj:t Konungen av Norge, Hennes Maj:t Drottningen av Nederländerna samt Hans Maj:t Konungen av Sverige,

vilka önska förverkliga de principer, som ligga till grund för Nationernas förbunds verksamhet på det ekonomiska området, samt så långt möjligt taga hänsyn till varandras ömsesidiga intressen, hava beslutat att för detta ändamål avsluta en konvention om ekonomiskt närmande och hava till sina befullmäktigade ombud utsett:

Hans Maj:t Belgiernas Konung:

Herr Maximilien Suetens, direktör i utrikesministeriet;

Hans Maj:t Konungen av Danmark och Island:

Herr M. J. C. T. Clan, kammarherre, envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire;

Hans Maj:t Konungen av Norge:

M. Gunnar Jahn, Directeur en Chef du Bureau Central de Statistique;

M. Rolf Andvord, Chef de Division au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. le Docteur J. A. Nederbragt, Directeur des affaires économiques et consulaires au Ministère des Affaires Etrangères;

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. le Docteur Torvald Höjer, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Oslo;

M. C. Günther, Directeur des affaires commerciales au Ministère des Affaires Etrangères; lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Herr Gunnar Jahn, direktör för statistiska centralbyrån;

Herr Rolf Andvord, byråchef i utrikesministeriet;

Hennes Maj:t Drottningen av Nederländerna:

Herr Dr J. A. Nederbragt, direktör för ekonomiska och konsulara ärenden i utrikesministeriet;

Hans Maj:t Konungen av Sverige:

Herr Dr Torvald Höjer, envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Oslo;

Herr C. Günther, chef för handelsavdelningen i utrikesdepartementet;

vilka, efter att hava utväxlat sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Article I.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à ne pas procéder à l'augmentation de leurs droits de douane ou à l'établissement de nouveaux droits de douane sans avoir donné communication aux autres Hautes Parties Contractantes des projets ou des décisions qui y sont relatifs, au moins 15 jours avant la date envisagée pour la mise en vigueur des droits relevés ou des nouveaux droits. Si la communication n'est pas faite plus de 20 jours avant la mise en vigueur elle doit être transmise té-

Artikel I.

De höga fördragsslutande parterna förbinda sig att icke vidtaga förhöjning av sina tullar eller införa nya tullar utan att hava lämnat de andra höga fördragsslutande parterna meddelande om ifrågakommande förslag eller beslut i sådant hänseende minst 15 dagar före den dag, då tullhöjningarna eller de nya tullarna äro avsedda att träda i kraft. Därest meddelandet icke lämnats tidigare än 20 dagar före ikraftträdandet, skall detsamma befordras telegrafiskt. Den part, som avser att vid-

légraphiquement. La Partie qui projette la mesure dont il s'agit pourra exiger que sa communication ait un caractère confidentiel.

Article II.

Si, après réception de la communication visée à l'article I, une des Hautes Parties Contractantes estime que les augmentations ou nouveaux droits projetés seraient de nature à lui porter préjudice, elle aura la faculté, au cours des 10 jours suivants, de proposer, le cas échéant, les modifications qu'elle jugerait utiles pour la sauvegarde de ses intérêts.

Article III.

Si, après un examen attentif des propositions qui lui sont ainsi faites, la Partie en cause ne pouvait les agréer, elle aura le droit de mettre la mesure qu'elle projette en vigueur, sans autres formalités, un mois après le jour de la communication visée à l'article I. Elle devra toutefois en aviser télégraphiquement, le jour même, les autres Hautes Parties Contractantes.

Article IV.

Dans les circonstances visées à l'article III, la Partie qui s'estime

taga åtgärden i fråga, skall kunna påfordra, att det lämnade meddelandet behandlas konfidentiellt.

Artikel II.

Därest någon av de höga fördragsslutande parterna, efter mottagandet av det meddelande, som omförmäles i artikel I, skulle anse, att de avsedda förhöjningarna eller nya tullarna äro av beskaffenhet att skada dess intressen, skall ifrågavarande part under de 10 följande dagarna vara berättigad att, allt efter omständigheterna, föreslå de modifikationer, som den må finna erforderliga för tillgodoseende av sina intressen.

Artikel III.

I händelse den part, till vilken ifrågavarande förslag framställts, efter sorgfällig prövning icke anser sig kunna bifalla desamma, skall den vara berättigad att, efter det att en månad förflutit från dagen för det meddelande, som omförmäles i artikel I, utan vidare formaliteter försätta den avsedda åtgärden i kraft. Den skall likväl samma dag härom telegrafiskt underrätta de andra höga fördragsslutande parterna.

Artikel IV.

I fall som avses i artikel III skall den part, som anser sig lida

lésée aura la faculté, dans le mois qui suit l'augmentation des droits ou l'établissement des nouveaux droits, de notifier télégraphiquement aux autres Hautes Parties Contractantes qu'elle dénonce la présente Convention pour lui faire prendre fin, en ce qui la concerne, 15 jours après, soit à l'égard de la Partie qui aura procédé à une augmentation de droits ou à la création de droits nouveaux, soit à l'égard de toutes les Hautes Parties Contractantes. Dans le mois qui suit la réception d'une pareille notification, les autres Hautes Parties Contractantes auront le droit de dénoncer la Convention de la même manière et avec le même délai.

Article V.

Dans des cas exceptionnels, les droits fiscaux nouveaux ou relevés, dont la mise en vigueur immédiate serait nécessaire, peuvent être appliquées sans communication préalable. Toutefois la Partie en cause en avisera immédiatement les autres Hautes Parties Contractantes.

Article VI.

La présente Convention est conclue pour une durée de six mois.

Un mois avant l'expiration de cette période, chacune des Hautes Parties Contractantes aura le droit de notifier au Gouvernement nor-

skada, vara berättigad att under loppet av en månad efter tullförhöjningarna eller införandet av de nya tullarna lämna de andra höga fördragsslutande parterna telegrafiskt meddelande om sin uppsägning av konventionen att efter utgången av 15 dagar för dess vidkommande upphöra att gälla antingen i förhållande till den part, som vidtagit tullförhöjningarna eller infört de nya tullarna, eller i förhållande till alla de höga fördragsslutande parterna. Under loppet av en månad efter mottagandet av sådant meddelande skola de andra höga fördragsslutande parterna vara berättigade att i samma ordning och med iakttagande av samma tidsfrist uppsäga konventionen.

Artikel V.

I undantagsfall skola nya eller förhöjda finanstullar, som det må befinnas nödvändigt att omedelbart försätta i kraft, kunna bringas i tillämpning utan föregående meddelande. Likväl skall vederbörande part härom omedelbart underrätta de andra höga fördragsslutande parterna.

Artikel VI.

Denna konvention är sluten för en tid av sex månader.

Envar av de höga fördragsslutande parterna skall vara berättigad att, en månad före utgången av nämnda tidsperiod, delgiva

végien son intention de se retirer de la Convention à l'expiration de la période en cours. Il en informera immédiatement les autres Hautes Parties Contractantes, en indiquant la date de la dénonciation.

Pour les Hautes Parties Contractantes qui n'ont pas dénoncé la Convention, celle-ci restera en vigueur, aux mêmes conditions, pour une nouvelle période de six mois, et ainsi de suite de six mois en six mois.

Article VII.

Un Etat qui n'est pas partie à la présente Convention pourra y adhérer si les Hautes Parties Contractantes en sont d'accord.

Article VIII.

La présente Convention sera ratifiée aussitôt que possible et les instruments de ratification seront déposés au Ministère des Affaires Etrangères à Oslo, qui en informera immédiatement les autres Hautes Parties Contractantes.

Article IX.

La présente Convention entrera en vigueur le 15ème jour après la date du dépôt des instruments de la cinquième ratification.

norska regeringen sin avsikt att vid utgången av den löpande perioden frånträda konventionen. Norska regeringen skall härom omedelbart underrätta de andra höga fördragsslutande parterna under angivande av dagen för uppsägningen.

Med avseende å de höga fördragsslutande parter, vilka icke uppsagt konventionen, skall densamma på enahanda villkor förbli gällande för en ny period av sex månader och därefter i fortsättningen för nya perioder av sex månader åt gången.

Artikel VII.

Stat, som icke är fördragsslutande part i denna konvention, skall kunna ansluta sig till densamma, såvida enighet härom råder mellan de höga fördragsslutande parterna.

Artikel VIII.

Denna konvention skall snarast möjligt ratificeras och ratifikationshandlingarna skola deponeras i utrikesministeriet i Oslo, som därom omedelbart skall underrätta de andra höga fördragsslutande parterna.

Artikel IX.

Denna konvention skall träda i kraft den femtonde dagen räknat från dagen för deponerandet av handlingarna till den femte ratifikationen.

Article X.

Lors de la signature de la présente Convention ou du dépôt des instruments de ratification chaque Haute Partie Contractante peut déclarer qu'elle ne se lie que pour ses territoires en Europe.

La Haute Partie Contractante qui fait usage de cette faculté a le droit de déclarer ultérieurement au Gouvernement norvégien qu'elle désire voir s'étendre la Convention à ses Territoires d'outre-mer, Colonies ou Territoires sous mandat. Ce Gouvernement transmettra cette déclaration immédiatement aux autres Hautes Parties Contractantes. La Convention entrera en vigueur, pour ce qui concerne les Territoires d'outre-mer, Colonies ou Territoires sous mandat, 15 jours après la déclaration sus-visée.

La Haute Partie Contractante qui a fait cette déclaration a également le droit de déclarer ultérieurement qu'elle désire voir cesser les effets de la Convention pour les territoires en cause. La procédure indiquée ci-dessus sera également applicable à ce dernier cas.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention.

Fait à Oslo, le vingt-deux Décembre mil neuf cent trente, en un seul exemplaire, qui sera déposé aux archives du Ministère des Af-

Artikel X.

Envar av de höga fördragsslutande parterna skall vid undertecknandet av denna konvention eller deponerandet av ratifikationshandlingarna kunna förklara sig bunden endast i vad angår dess områden i Europa.

Den höga fördragsslutande part, som begagnar sig av nämnda rätt, skall sedermera kunna till norska regeringen avgiva förklaring, att den önskar utsträcka giltigheten av konventionen till sina transmarina områden, kolonier eller mandatområden. Nämnda regering skall omedelbart bringa denna förklaring till de andra höga fördragsslutande parternas kännedom. Konventionen skall, vad angår ifrågavarande transmarina områden, kolonier eller mandatområden, träda i kraft 15 dagar efter ovannämnda förklaring.

Den höga fördragsslutande part, som avgivit ovanberörda förklaring, skall likaledes vara berättigad att i fortsättningen förklara, att dess önskan är, att konventionen skall upphöra att gälla såvitt de ifrågavarande områdena angår. Ovan angivna förfarande skall i sådant fall likaledes tillämpas.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention.

Som skedde i Oslo den tjugoundra december nittonhundratre, i ett exemplar, som skall deponeras i utrikesministeriets

fares Etrangères à Oslo; copie conforme en sera transmise aux Hautes Parties Contractantes.

Belgique:
(signé) *M. Suetens.*

Pour le Danemark.
(signé) *J. Clan.*

Norvège:
(signé) *Gunnar Jahn.*
(signé) *Rolf Andvord.*

Pays-Bas:
(signé) *Nederbragt.*

Suède:
Sous réserve de ratification de Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag.

(signé) *Torvald Höjer.*
(signé) *Christian Günther.*

i Oslo arkiv; bestyrkt avskrift skall överlämnas till de höga fördragslutande parterna.

Belgien:
(underteckn.) *M. Suetens.*

För Danmark:
(underteckn.) *J. Clan.*

Norge:
(underteckn.) *Gunnar Jahn.*
(underteckn.) *Rolf Andvord.*

Nederländerna:
(underteckn.) *Nederbragt.*

Sverige:
Under förbehåll av ratifikation av Hans Maj:ts Konungen av Sverige med Riksdagens godkännande:

(underteckn.) *Torvald Höjer.*
(underteckn.) *Christian Günther.*

Till bevillningsutskottet har jämväl hänvisats en i anledning av propositionen inom andra kammaren av herrar *Magnusson* i Skövde och *Aronson* väckt motion, nr 358, däri hemställts, »att riksdagen måtte förklara, att den icke kan godkänna det i Kungl. Maj:ts proposition nr 87 framlagda förslaget till konvention».

Beträffande motiveringen till den föreliggande propositionen och vad motionärerna anfört till stöd för sin hemställan får utskottet hänvisa till ovan nämnda statsrådsprotokoll och motion.

Utskottet.

På sätt framgår av den utav departementschefen till statsrådsprotokollet i ärendet lämnade redogörelsen var det vid propositionens avlåtande ännu ovisst, huruvida den i Genève den 24 mars 1930 undertecknade och av riksdagen samma år godkända handelskonvention, som hade till huvudbestämelse att inga handelsfördrag finge uppsägas intill den 1 april 1931 eller under konventionens fortsatta giltighet, skulle kunna förverkligas. Vid den ursprungliga ratifikationsfristens utgång hade konventionen ratificerats endast av åtta stater, däribland Sverige, och inom den till den 25 januari 1931 utsträckta fristen av ytterligare tre stater. Den 16 mars 1931 sammanträdde, enligt vad utskottet inhämtat, en konferens med uppgift att bestämma angående tidpunkten och villkoren för handelskonventionens ikraftträdande.

Vid denna konferens visade det sig, att ännu en ratifikation tillkommit, men att flera av de större staterna fortfarande ej biträtt konventionen. I detta läge voro de stater, som ratificerat, icke villiga att sinsemellan förbehållslost låta konventionen träda i kraft före den 1 april 1931 och enighet kunde ej heller uppnås om konventionens ikraftträdande före nämnda tidpunkt under särskilda villkor.

Enligt vad departementschefen anfört kommo de under senare delen av år 1930 inledda förhandlingarna om den nu föreliggande överenskommelsen mellan Belgien, Danmark, Norge, Nederländerna och Sverige närmast till stånd med hänsyn till den redan då rådande ovissheten om utsikterna för handelskonventionens förverkligande.

Den med propositionen överlämnade överenskommelsen innebär i kort-het, i likhet med handelskonventionen, att de till överenskommelsen anslutna staterna förbinda sig att i sin tullpolitik taga hänsyn till varandras intressen. Därest någon av de fördragsslutande parterna skulle önska vidtaga en förhöjning av sina tullar eller införa nya tullar, har denna att lämna de övriga fyra staterna meddelande om ifrågakommande förslag eller beslut i nämnda hänseende minst 15 dagar före den tilltänkta dagen för ikraftträdandet av tullförhöjningarna eller de nya tullarna. Därest någon av dessa övriga stater skulle anse, att den avsedda åtgärden är av beskaffenhet att skada dess intressen, skall denna stat inom viss tid efter meddelandet vara berättigad att föreslå de modifikationer, som den må finna erforderliga för tillgodoseende av sina intressen. I händelse den första staten efter sorgfällig prövning icke skulle anse sig kunna bifalla de föreslagna modifikationerna, skall den vara berättigad att, efter en månad från första meddelandet, försätta den avsedda åtgärden i kraft. Meddelande härom skall dock samma dag telegrafiskt lämnas de andra staterna. I fall, som nyss nämnts, skall stat, som anser sig lida skada, vara berättigad att under loppet av en månad efter ikraftträdandet av tullåtgärden uppsäga överenskommelsen med en frist av 15 dagar antingen helt och hållet eller i förhållande till den stat, som vidtagit den ifrågavarande förändringen av sina tullar. De övriga staterna hava under den därpå följande månaden rätt att på samma villkor och med samma tidsfrist uppsäga överenskommelsen. Vidare gäller, att nya eller förhöjda finanstillar, vilkas omedelbara ikraftträdande befinnes nödvändigt, kunna genomföras utan förhandsmeddelande, men skall underrättelse härom dock lämnas de övriga staterna.

Av det anförda framgår, att överenskommelsen icke i och för sig innebär hinder för vidtagande av sådana åtgärder på tullområdet, som åsyftas i den i anledning av förevarande proposition väckta motionen eller i de jämväl till utskottet hänvisade, men ännu ej slutbehandlade motionerna angående spannmålstullarna, men att, med tillämpning av den i överenskommelsen fastslagna grundsatsen om ömsesidigt hänsynstagande till de fördragsslutande parternas intressen, en viss procedur skall iakttagas. Utskottet anser sig

därför icke hava anledning att närmare ingå på de i den nu föreliggande motionen framförda synpunkterna.

Det väsentliga värdet av överenskommelsen är enligt utskottets uppfattning av allmän innebörd. Såsom departementschefen anført, torde densamma nämligen kunna betraktas som ett insegel på det samarbete inom handelspolitiken, som inletts mellan de fem undertecknande staterna och som, enligt vad departementschefen även framhållit, utgör ett gott stöd åt de strävanden till en allmän handelspolitisk avspänning, vilka dessa stater i eget och allmänt intresse söka befrämja vid det under Nationernas förbunds egid pågående internationella samarbetet på det ekonomiska området. För egen del har utskottet i anslutning härtill velat framhålla, att med hänsyn till den tendens till skärpta åtgärder på det handelspolitiska området, som i ett flertal länder för närvarande gör sig gällande, ett samarbete mellan Sverige och andra länder på detta område måste anses äga betydelse för tillvaratagandet av respektive länders exportintressen, av vilka för vårt vidkommande icke minst jordbrukets kunna befaras bliva hotade. I syfte att ytterligare betona det gemensamma intresset av fortsatt samverkan har också, såsom departementschefen anført, samtidigt med överenskommelsen undertecknats ett protokoll, vari de fem regeringarna förklara sig hava för avsikt att fortsätta det påbörjade samarbetet på det ekonomiska området samt att undersöka möjligheten av att utsträcka tillämpningen av den princip, som ligger till grund för överenskommelsen, till andra bestämmelser av betydelse för varuutbytet dem emellan.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen måtte, med avslag å motionen II: 358 av herrar Magnusson i Skövde och Aronson, meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av den med förevarande proposition, nr 87, överlämnade konvention om ekonomiskt närmande.

Stockholm den 23 mars 1931.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bäck*, Örne, Bergman*, Boman, Ericson i Obergå, Björnsson, Leander, Nylander i Stockholm*, Olsson i Ramsta, Olsson i Golvvasta, Wohlin*, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Forssberg, Åström, Ericson i Boxholm, Andersson i Katrineholm, Werner och Anderson i Norrköping.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herrar *Ericson* i Obergå, *Olsson* i Golvvåsta, *Wohlin* och *Nilsson* i Hörby, som ansett, att utskottet bort avstyrka bifall till propositionen.
